

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **T. R.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 7. 2020, č. j. 4 Ad 23/2019 – 114,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadá kasační stížností usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 7. 2020, č. j. 4 Ad 23/2019 – 114, jímž městský soud zprostil advokáta JUDr. Maroše Matiaška zastupování stěžovatelky v řízení k žalobě, přiznal tomuto zástupci odměnu za zastupování a zamítl její žádost o ustanovení nového právního zástupce.

[2] Městský soud v napadeném usnesení uvedl, že ustanoveného zástupce zprostil zastupování stěžovatelky, neboť z jejího vyjádření je zřejmé, že došlo k narušení nezbytné důvěry mezi ní a tímto zástupcem (ustanovený zástupce tuto skutečnost potvrdil a uvedl, že stěžovatelka mu neposkytovala potřebnou součinnost). Žádosti stěžovatelky o ustanovení nového právního zástupce městský soud nevyhověl, neboť jej není nezbytně třeba k ochraně jejích práv. V současné situaci, kdy již lze vydat rozhodnutí ve věci samé, navíc ustanovení nového právního zástupce nemá velký význam. Městský soud uzavřel, že právo na ustanovení právního zástupce není bezbřehé, což judikoval také Nejvyšší správní soud.

[3] V kasační stížnosti stěžovatelka namítá, že odůvodnění napadeného usnesení je „*zkresené*“ a že nemá právnické vzdělání ani znalost relevantní právní úpravy, aby mohla v řízení před městským soudem jednat bez zastoupení advokátem. Dále uvádí celou řadu nesouvisajících tvrzení, týkajících se předcházejících správních a soudních řízení. Stěžovatelka v kasační stížnosti také uplatnila námitku podjatosti soudkyně Mgr. Dany Černovské, jejíž podjatost spatřuje v „*urážlivém*“ odůvodnění napadeného usnesení. Nakonec požádala o osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[4] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval podmínkami řízení a shledal, že nejsou splněny.

[5] Ze spisu městského soudu totiž zdejší soud zjistil, že **městský soud rozsudkem ze dne 17. 7. 2020, č. j. 4 Ad 23/2019 – 118**, který nabyl právní moci dne 6. 8. 2020, **žalobu** žalobkyně **zamítl** a současně rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Skončení řízení před městským soudem představuje neodstranitelný nedostatek podmínky řízení o kasační stížnosti proti procesnímu usnesení městského soudu vydanému v rámci tohoto řízení. Kasační soud nemůže rozhodovat o procesních návrzích učiněných stěžovatelkou v řízení před městským soudem, které již bylo pravomocně skončeno. I pokud by totiž shledal nynější kasační stížnost přípustnou a posléze důvodnou a zrušil napadené usnesení, nemohlo by se tím „otevřít“ pravomocně ukončené řízení před městským soudem. Věcné projednání kasační stížnosti tak nemůže vést k účinné ochraně práv stěžovatelky.

[6] Meritorní rozhodnutí o nyní předložené kasační stížnosti by nemohlo být ani podkladem pro případnou obnovu řízení ve smyslu § 114 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a nemohlo by být z povahy věci ani podkladem pro případnou náhradu škody z titulu odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím (pokud by byla shledána nezákonnost napadeného usnesení městského soudu). Případná škoda by totiž mohla být způsobena pouze rozhodnutím ve věci samé. Za těchto okolností nezbývá než uzavřít, že stěžovatelka objektivně nemůže mít z rozhodnutí o nyní předložené kasační stížnosti jakýkoli užitek.

[7] Uvedený závěr neznamena, že by stěžovatelka namítající nezákonnost napadeného usnesení zůstala po skončení řízení před městským soudem bez možnosti dosáhnout nápravy případného pochybení městského soudu. V takovém případě byla oprávněna podat kasační stížnost proti rozhodnutí městského soudu ve věci samé, což ostatně také učinila, jak je zdejšímu soudu známo z úřední činnosti i z předloženého spisu městského soudu. Řízení o kasační stížnosti stěžovatelky proti rozsudku městského soudu č. j. 4 Ad 23/2019 – 118, je vedeno pod sp. zn. 10 Ads 277/2020. V kasační stížnosti proti meritornímu rozhodnutí městského soudu lze namítat i jiné vady řízení před městským soudem, jestliže mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [viz § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[8] Obdobnou procesní situací se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 18. 1. 2018, č. j. 4 As 195/2017 – 23, nebo ze dne 31. 1. 2018, č. j. 1 As 314/2017 – 22 (všechna judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz). V těchto případech bylo kasační stížností napadeno usnesení o ustanovení zástupce v řízení před krajským soudem a kasační stížnost byla následně odmítnuta, neboť než o ní kasační soud rozhodl, bylo řízení před krajským soudem pravomocně ukončeno (aniž by rozhodnutí, kterým se končí řízení, bylo napadeno kasační stížností). V těchto rozhodnutích přitom Nejvyšší správní soud vyšel ze své předchozí judikatury vztahující se k obdobné procesní otázce – v situaci podání kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o nepřiznání postavení osoby zúčastněné na řízení, zatímco v průběhu řízení o kasační stížnosti bylo řízení před krajským soudem ukončeno (srovnej např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2006, č. j. 1 As 23/2005 – 146, nebo ze dne 24. 8. 2016, č. j. 8 As 124/2016 – 25). Na podporu závěrů uvedených v tomto usnesení lze rovněž odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2019, č. j. 4 As 365/2019 – 37.

[9] Kasační soud závěrem podotýká, že si je vědom faktu, že ve výše citovaných případech stěžovatel nepodal kasační stížnost proti konečnému (meritornímu) rozhodnutí krajského soudu. Oproti tomu v nyní posuzované věci tak stěžovatelka učinila. Podle názoru soudu to však na uvedených závěrech nic nemění – podmínky řízení o této kasační stížnosti nejsou splněny a zdejší soud nyní nemůže předjímat, jak bude rozhodnuto o kasační stížnosti stěžovatelky ve věci samé. Vliv by mohlo mít jen zrušení rozsudku městského soudu č. j. 4 Ad 23/2019 – 118,

pokračování

a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení, v takové situaci by ovšem řízení dále probíhalo a stěžovatelka by v něm případně mohla opětovně uplatňovat svoje procesní návrhy.

[10] Neexistující předmět řízení je neodstranitelným nedostatkem podmínek řízení, Nejvyšší správní soud proto odmítl kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., za použití § 120 téhož zákona.

[11] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že nerozhodoval o žádosti stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků, jejím návrhu na ustanovení zástupce pro řízení před kasačním soudem a námitce podjatosti soudkyně Mgr. Dany Černovské (která nadto byla uplatněna opožděně), neboť s ohledem na nevyhnutelné odmítnutí kasační stížnosti by takové rozhodnutí bylo nadbytečné a neúčelné.

[12] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud dle § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 téhož zákona tak, že žalobkyně nemá právo na jejich náhradu, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. září 2020

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu